

בְּאֶתֶר דִּילָהּ אָכִיל וְשָׁתִי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, בְּאֶתִי לְגַנְי. מְלֶאכִין דְּשָׁדֵר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, לָא אָכְלוּ וְלֹא שָׁתוּ בְּאַתְרֵיהּוּ, בְּגִין אַבְרָהָם אָכְלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לֵיהּ, רַבִּי. חֲיִידָּ, מְלָה דָּא בְּעֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִימַר, וּבְגִין דְּלֹא לְמַחְזֵק טִיבוּ לְגַרְמִיהּ, קָמִי כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, סְלִיק מְלָה לְגַרְמָהּ, זַפְאָה אֲנִתְּ בְּעֵלְמָא, דְּמֶאֱרָף מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְעֵילָא. וְעֵלְךָ כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

בְּמִקּוּם אַחַר. בְּמִקּוּמוֹ לֹא אוֹכֵל וְלֹא שׁוֹתֶה - בְּמִקּוּם שְׁלָה אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּאֶתִי לְגַנְי. מְלֶאכִים שְׁשַׁלַּח הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם לֹא אָכְלוּ וְלֹא שָׁתוּ בְּמִקּוּמָם - בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם אָכְלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, חֲיִידָּ דְכָר זֶה רְצָה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לוֹמַר, וּמְשׁוּם שְׁלֹא לְהַחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ לְפָנֵי כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, הִבִּיא הַדְּבָר לְפָנֶיהָ. אֲשֶׁרִידָּ בְּעוֹלָם, שְׁאֵדוּנָהּ מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְמַעְלָה, וְעֵלְיָהּ כְּתוּב (שְׁמוּאֵל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו', (במדבר כח) רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר, בְּקָרְבָּנָא אֵית עֶשֶׂן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית נִיחּוּחַ. עֶשֶׂן: אֵינוֹן מְאִרֵי דְרוּגְזָא. דְכְתִיב, (דברים כט) פִּי אֲזִי יַעֲשֶׂן אֶף יִי. אֵינוֹן אֲתַהֲנוֹן מְעֶשֶׂן. וְעֶשֶׂן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ: אֵינוֹן דְּאֶקְרוּן תְּפוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבָּא, פְּתוּחִים. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֶפְרַיִם פְּתוּחִים.

אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו' (במדבר כח). רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר, בְּקָרְבָּן יֵשׁ עֶשֶׂן, וְיֵשׁ רִיחַ, וְיֵשׁ נִיחּוּחַ. עֶשֶׂן - אֵלוּ בְּעֵלֵי הַרְגוּ, שְׁנֹאֲמַר (דברים כט) פִּי אֲזִי יַעֲשֶׂן אֶף ה'. אֵלוּ נְהַגִים מְהַעֲשֶׂן, וְעֶשֶׂן רְגוּ בְּחֻטָם הוּא. רִיחַ - אֵלוּ שְׁנֹקְרָאִים תְּפוּחִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא, פְּתוּחִים - זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֶפְרַיִם פְּתוּחִים.

אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר. (במדבר כח) מְאִי בַבֶּקֶר. דָּא בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם. דְכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁפֹּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן דְּהֵאֵי בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִהֲכָא, (בראשית מד) הַבֶּקֶר אוֹר. בֶּקֶר אוֹר לָא כְתִיב, אֶלָּא הַבֶּקֶר אוֹר, וְדָא אוֹר קְדָמָא, דְּכָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר דְּאִשְׁתַּמוּדְעָא. וְלִקְבַל בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם, אֲתַקְרִיב קָרְבָּנָא דָּא. קָרְבָּן דִּבִּין הָעֲרִיבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבַל עָרֵב דִּיִּצְחָק אֲתַקְרִיב. מְנַלְן. דְכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב דִּיִּצְחָק הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר (במדבר כח). מַהוּ בַבֶּקֶר? זֶה בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֹאֲמַר (בראשית כב) וַיִּשְׁפֹּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן לְנוּ שְׂדֵה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִכָּאן, שְׁנֹאֲמַר (שם מד) הַבֶּקֶר אוֹר. בֶּקֶר אוֹר לֹא כְתוּב, אֶלָּא הַבֶּקֶר אוֹר, וְזֶה אוֹר רֵאשׁוֹן שֶׁכָּרָא הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, וְעַל זֶה נֹאמַר תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר הַיְדוּעַ. וּכְנַגְדָּ בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם מְקָרִיבִים קָרְבָּן זֶה. קָרְבָּן שֶׁל בֵּין הָעֲרִיבִים זֶה יִצְחָק, וּכְנַגְדָּ עָרֵב שֶׁל יִצְחָק נִקְרָב. מְנַלְן לְנוּ? שְׁנֹאֲמַר (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב הוּא שֶׁל יִצְחָק, וְהָרִי בְּאַרְנוּ.

רעיא מהימנא

רעיא מהימנא

מְצוּהָ זוּ לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קָרְבָּן מוֹסֵף שֶׁבֶת. וְאַחֲרָיו לְסֹדֵר לַחֵם הַפָּנִים וּלְבֹנָה,

וְקָרְבַּן מוֹסֵף בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ.
הַמְּנִירָה הַקְּדוּשָׁה, בְּכָל יוֹם צָרִיף
לְשִׁלַח דּוֹרוֹן לְמִלְחָה בְיַד הַמַּלְכָּה.
אִם הִיא בְּרִשׁוֹת בְּעֵלָה, צָרִיף
תּוֹסֶפֶת, כְּמוֹ מוֹסֵף בְּשַׁבַּת וּבְרֵאשׁ
חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף שֶׁל כָּל יָמִים טוֹבִים.

שְׁהִיָּא רִשׁוֹת הַיְחִיד שְׁלוֹ, וְהַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי הוּא בְּעֵלָה שֶׁל רִשׁוֹת
זוֹ. וַיַּעֲקֹב שֶׁתִּקְוֶן תְּפִלַּת עַרְבִית,
הוּא מְדַרְגָּה שְׁלוֹ שֶׁל הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי. בְּגִלּוֹל זֶה בְּאַרְוֵהוּ בְּעֵלֵי
הַמְּשֻׁנָּה, תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת.
שְׁאֵף עַל גַּב שְׁבָגְלוֹת, הַדּוּמָה
לְלִילָה, שְׁשׁוּלְטִים שֶׁם סְמָאֵל
וְנִחַשׁ וְכָל הַמְּמַנִּים שֶׁל הַהִמְוִנִים
שְׁלוֹ, וְשִׁכְיָנָה יוֹרְדַת בְּגָלוֹת עִם
יִשְׂרָאֵל - הִיא נִמְצָאָת בְּרִשׁוֹת
בְּעֵלָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (ישעיה מב) אֲנִי
ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָר לֹא
אֶתֵּן.

וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר (בראשית כח) וַיִּפְגַּע
בְּמִקְוֶם. אֵין פְּגִיעָה אֲלֵא פִּיּוּס,
כְּמוֹ (רות א) אֵל תִּפְגַּעִי בִּי כִּנְסַת
יִשְׂרָאֵל מִפִּיֶּסֶת לוֹ שְׁלֵא יִזּוּ
מִמְּנָה, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא הוּא
מִקְוֶמוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֵיזָה עוֹלָם? זוֹ
הַשְּׁכִינָה. תִּרְגוּם עוֹלָם הוּא
עֲלָמָא, לְשׁוֹן נַעֲרָה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר
(שמות ב) הַעֲלָמָה. וּמָה כְּתוּב בּוֹ?
(בראשית כח) וַיִּלְּךָ שֶׁם. הַתְּפִיֶּס עֲמָה
לְלוֹן שֶׁם בְּגָלוֹת עִם הַשְּׁכִינָה. וְאִם
תֵּאמַר שֶׁיַּעֲקֹב פִּיֶּס אוֹתָהּ - נִכּוֹן.
וּמִשׁוּם שֶׁהִיא בְּכָל לִילָה, שֶׁהוּא
הַגְּלוּת, בְּרִשׁוֹת בְּעֵלָה, פִּרְשׁוּ
תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת. וּפְרוּשׁ אַחֵר,
הוּא תִּבְּנָן לְאֹכֵל לְבָהֳמוֹת חֲמִרִיּוֹת
בְּקַל וְחֲמֹר. יָרְדוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה
וְהַשְּׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו, וְשִׁמַּח בְּדָבָר
זֶה, וְקִשְׂרוּ אוֹתָהּ בְּכֶמֶה קִשְׂרִים
שֶׁל סוּדוֹת סְתוּמִים וְעִטְרוּ אוֹתָהּ,
וְהַעֲלוּ אוֹתָהּ אֶצֶל הַחֲבֵרִים שְׁנִשְׂאָרוֹ שֶׁם.

אֲמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, הַמְּנִירָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלּוֹל זֶה בְּשֶׁאֵר הַתְּפִלוֹת הוּא חוֹבָה, כְּשִׁטְר חוֹב שְׁעֲלִיו,
לְסִמְךָ אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חֵי הַעוֹלָמִים, שְׁבוּ כָּל הַסּוּמָף גְּאֵלָה לְתַפְלָה אֵינוֹ נְזוּק כְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְמָה
נִסְמַכְתָּ עַל יְסוּד? בְּזוּרַע יְמִין. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (רות א) חֵי ה' שְׁכֵבִי עַד הַבֶּקֶר.

מוֹסֵף שַׁבַּת. וְאַבְתָּרִיהּ לְהַסְדִיר לְחֵם הַפָּנִים וּלְבוֹנָה. וְקָרְבַּן
מוֹסֵף בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ. בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּכָל יוֹמָא צָרִיף
לְשִׁדְדֵי דּוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא בִידָא דְמַטְרוּנִיתָא. אִי אִיהִי בְּרִשׁוֹ
בְּעֵלָה, צָרִיף תּוֹסֶפֶת, כְּגוֹן מוֹסֵף בְּשַׁבַּת וּבְרֵאשׁ חֹדֶשׁ,
וּמוֹסֵף דְּכָל יוֹמִין טוֹבִין.

דְּאִיהִי רִשׁוֹת הַיְחִיד דִּילִיָּה וְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִיהוּ
בְּעֵלָה דְּהֵאִי רִשׁוֹת. וַיַּעֲקֹב דְּתִקְוֶן צְלוֹתָא דְּעַרְבִית,
אִיהוּ דְּרָגָא דִּילִיָּה דְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהָ
מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת, דְּאָף עַל גַּב דְּבִגְלוֹתָא
דְּדוּמָה לְלִילָה, דְּשִׁלְטִין תִּמְן סְמָאֵל וְנִחַשׁ, וְכָל מְמַנָּן
דְּאֲכְלוּסִין דִּילִיָּה, וְשִׁכְיָנָתָא נִחַתָּת בְּגָלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל,
אִיהִי בְּרִשׁוֹ דְּבְעֵלָה אֲשֶׁתִּפְחַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה

מב) אֲנִי יי הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָר לֹא אֶתֵּן.

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֶם, לִית פְּגִיעָה, אֲלֵא
פִּיּוּסָא. כְּגוֹן (רות א) אֵל תִּפְגַּעִי בִּי. כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל
פִּיֶּסֶת לִיָּה, דְּלֵא יִזּוּ מִיָּנָה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אִיהוּ
מִקְוֶמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מְאִי עוֹלָם. דָּא (דף רמ"ב ע"ב) שְׁכִינָתָא.
תִּרְגוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישְׁנָא דְּעוֹלָמָא, כְּמָה דְּאֶתְ אֲמַר,
הַעֲלָמָה. וּמָה כְּתִיב בִּיהּ, (בראשית כח) וַיִּלְּךָ שֶׁם, אֶתְפִּיֶּס
עֲמָה, לְמִיבַת תִּמְן בְּגָלוֹתָא עִם שְׁכִינָתָא. וְאִי תִימָא דִּיעֲקֹב
פִּיֶּס לָהּ, שְׁפִיר. וּבְגִין דְּאִיהִי בְּכָל לִילָה, דְּאִיהוּ גְלוּתָא,
בְּרִשׁוֹ בְּעֵלָה, אוֹקְמוּהָ תְּפִלַּת עַרְבִית רִשׁוֹת. וּפִירוּשָׁא
אַחֲרִינָא, אִיהוּ תִּבְּנָן לְמִיכַל לְבַעֲרִין חוּמְרִים בְּקַל וְחוּמְרִ.
נִחַתוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, וְאֲשֶׁתַּטְּחוּ קַמִּיהּ, וְחִדִּי בְּהֵאִי מְלָה,
וְקִשְׂרוּ לָהּ בְּכֶמֶה קִשְׂרִין דְּרִזִּין סְתִימִין. וְאַעֲטְרוּ לָהּ,
וּסְלִיקוּ לָהּ לְגַבֵּי חֲבַרְיָא דְאֲשֶׁתָּארוּ תִּמְן.

אֲמַר רַעְיָא מְהִימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּגִין דָּא בְּשֶׁאֵר
צְלוֹתִין אִיהוּ חוֹבָה, דְּשִׁטְר חוֹב עֲלִיָּהוּ, לְסִמְכָא
לָהּ בְּצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, דְּבִיָּה כָּל הַסּוּמָף גְּאוּלָּה לְתַפְלָה,
אֵינוֹ נְזוּק בְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְמִאִי סְמִיכַת עַל יְסוּד. בְּדְרוּעָא
יְמִינָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (רות ג) חֵי יי שְׁכֵבִי עַד הַבֶּקֶר.

אֲמַר הַרוּעָה הַנְּאָמָן, הַמְּנִירָה הַקְּדוּשָׁה, בְּגִלּוֹל זֶה בְּשֶׁאֵר הַתְּפִלוֹת הוּא חוֹבָה, כְּשִׁטְר חוֹב שְׁעֲלִיו,
לְסִמְךָ אוֹתָהּ בְּצַדִּיק חֵי הַעוֹלָמִים, שְׁבוּ כָּל הַסּוּמָף גְּאֵלָה לְתַפְלָה אֵינוֹ נְזוּק כְּכָל אוֹתוֹ יוֹם. וּבְמָה
נִסְמַכְתָּ עַל יְסוּד? בְּזוּרַע יְמִין. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (רות א) חֵי ה' שְׁכֵבִי עַד הַבֶּקֶר.